

## Nette mensen

Anoushka Boet

‘Een meisje uit Crooswijk?’ Meta Petri, de maatschappelijk werker die ik alweer bijna drie jaar geleden interviewde over haar werk bij het Medisch Opvoedkundig Bureau (MOB) in de jaren vijftig en zestig, geloofde me bijna niet, toen ik vertelde dat ik in de wijk geboren was waar zij haar loopbaan in het sociaal werk begonnen was. Tegenover zich zag ze mij: een gestudeerd, net meisje. Uit Crooswijk? Dat paste niet bij het beeld dat zij van de inwoners van deze Rotterdamse volkswijk had. Crooswijk betekende voor haar ernstig verwaarloosde gezinnen, trappen die door het vocht stonken naar kalk, kleine kinderen met snotneuzen en agressieve ouders die dreigden met geweld. Een wijk met weinig toekomst voor de vele kinderen die er opgroeiden.

Meer toekomst zag Meta voor de kinderen en ouders die ze een paar jaar later op het MOB mocht begeleiden. Ze had het idee dat ze hier meer kon betekenen voor haar cliënten. En er waren meer voordelen. Ze ging iets meer verdienen. Ze hoefde minder kriskras door het land te reizen. En het bood haar een methodische uitdaging. ‘Bij het MOB had je meer wetenschappelijke inzichten tot je beschikking. Andere instellingen op het gebied van de jeugdhulpverlening boden vaak minder methodiek. Daar was je vooral zelf het gereedschap.’ De - althans in theorie - gelijkwaardige positie in het MOB-team was een ander pluspunt. Op het MOB werkte Meta als psychiatrisch maatschappelijk werker in een team met psychiater, psycholoog en kinderarts. ‘Het was nieuw dat je in een team met vier specialisten naar een kind en bijbehorend gezin keek. Het maatschappelijk werk maakte een anamnese van het gezin en begeleidde de ouders. De psycholoog keek naar de capaciteiten van het kind. De psychiater naar de eventuele psychische groei. En de kinderarts keek of er lichamelijk wat was.’

‘Kinderen werden aangemeld omdat zij problemen gaven of problemen hadden. Of omdat ouders zich geen raad meer wisten. De aanmeldingsklachten varieerden van leermoeilijkheden, bedplassen, in je bed poepen, recalcitrant gedrag tot van alles wat last gaf.’ Meta vond het heerlijk om in het team vanuit verschillende invalshoeken een kind te bekijken. De multidisciplinaire manier van werken was in haar ogen zeer succesvol. Door deze werkwijze werd de oorsprong van problemen vaker achterhaald waardoor de problemen sneller opgelost konden worden.

Ouders kwamen zelden zelf naar een MOB. Ze werden verwezen door bijvoorbeeld scholen en GGD. Bij het MOB klopten zowel ‘gewone’ gezinnen als academisch gevormde, welvarende ouders aan voor hulp. Toch waren veruit de meeste cliënten - net als het personeel - afkomstig uit de midden en hogere klassen. De MOBhulpverlening was immers op vrijwillige basis. ‘Medewerking van ouders was een onmisbare factor voor het slagen van de hulpverlening. Echte probleemgezinnen uit bijvoorbeeld een wijk als Crooswijk hadden meestal weinig vertrouwen in instanties. Vrijwillige hulpverlening was niets voor deze gezinnen. Zij kwamen vaker terecht bij bijvoorbeeld een Sociaal Psychiatrische Dienst of de GGD.’

Meta Petri sprak tijdens ons interview vol warmte en enthousiasme over haar lange loopbaan in het maatschappelijk werk. Ik belde mijn oma om te vertellen dat deze betrokken hulpverleenster ook in Crooswijk had gewerkt en verbaasd was om een uit deze wijk afkomstig ‘net meisje’ te ontmoeten. Ik vroeg haar of zij mensen kende die eind jaren veertig, begin jaren vijftig hulp nodig hadden. Mijn oma reageerde fel: ‘In onze straat woonden alleen nette mensen. Die hadden geen maatschappelijk werker of andere hulpverleners nodig.’

Natuurlijk waren er in de wijk wel een paar asociale gezinnen. Maar die woonden drie straten verderop.' Ik moest daar om lachen en bedacht me dat de mensen in 'die asociale straat' me waarschijnlijk iets vergelijkbaars zouden vertellen. Probleemgezinnen wonen immers altijd ergens anders.

Meta Petri is op 11 november 2002 helaas overleden. Meer over haar en het MOB in: Anoushka Boet,(2003) 'Het begon als naastenliefde in een zondagspak. Ouderbegeleiding in historisch perspectief: de jaren 1900- 1960.' *Ouderschap & Ouderbegeleiding* jaargang 6 (oktober 2003) 201- 240.